

**ЗАПОРІЗЬКА МІСЬКА РАДА
ДЕПАРТАМЕНТ ОСВІТИ І НАУКИ**

**ЗАКЛАД ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ (ЦЕНТР РОЗВИТКУ ДИТИНИ) «ХОРТИЦЬКИЙ»
ЗАПОРІЗЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ**

НАКАЗ

28 серпня 2025

м. Запоріжжя

№ 87р

***Про заходи, спрямовані на запобігання
булінгу (цькування) у 2024/2025 н.р.***

Відповідно до абзацу дев'ятого частини першої статті 64 Закону України «Про освіту», згідно з пунктом 8 Положення про Міністерство освіти і науки України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 16.10.2014 р. №630 (із змінами), наказу Міністерства освіти і науки України від 28.12.2019 № 1646 «Деякі питання реагування на випадки булінгу (цькування та застосування заходів виховного впливу в закладах освіти), наказу Міністерства освіти і науки України від 26.02.2020 № 293 «Про затвердження Плану заходів, спрямованих на запобігання та протидію булінгу (цькуванню) в закладах освіти» та з метою підвищення ефективності діяльності щодо запобігання та протидії булінгу, створення безпечного освітнього середовища в закладі освіти

НАКАЗУЮ:

1. Забезпечити створення у ЦРД «Хортицький» ЗМР безпечного освітнього середовища, вільного від насильства та булінгу (цькування), у тому числі, шляхом реалізації плану заходів, спрямованих на запобігання та протидію булінгу.

2. Забезпечити неухильне дотримання нормативних актів з питань охорони дитинства, протидії булінгу (цькуванню)

3. Затвердити Положення про комісію з розгляду випадків булінгу (цькування) (додаток 1)

4. Затвердити Порядок подання та розгляду (з дотриманням конфіденційності) заяв про випадки булінгу (цькування) (додаток 2)

5. Створити комісію з розгляду випадків булінгу (цькування) у складі:

голова комісії: Наталія ГУДКО, директор

заступник голови: Світлана ДОНОВСЬКА, вихователь-методист

секретар: Наталія МАТВІЙЧЕНКО, вихователь

члени комісії: Тетяна МАГЛЬОВАНА, практичний психолог

Юлія АФНАСЬЄВА, вихователь, голова ПК

Юлія ЗАВ'ЯЛОВА, асистент вихователя

Клименко І.О., керівник гуртка

6. Комісії з розгляду випадків булінгу (цькування):

6.1. Розглядати заяви про випадки булінгу (цькування) учасників освітнього процесу та видавати рішення про проведення розслідування.

6.2. Скликати засідання комісії з розгляду випадків булінгу (цькування) для прийняття рішення за результатами проведеного розслідування та вживати відповідних заходів реагування.

6.3. Забезпечувати виконання заходів для надання соціальних та психолого-педагогічних послуг учасникам освітнього процесу, які вчинили булінг, стали його свідками або постраждали від булінгу (цькування).

6.4. Повідомляти уповноваженим підрозділам органів Національної поліції України та службі у справах дітей про випадки булінгу (цькування). За необхідності забезпечити активну системну співпрацю з підрозділами ювенальної превенції Національної поліції України, службами у справах дітей, органами опіки і піклування, іншими органами та установами, які забезпечують охорону дитинства, здійснюють заходи щодо профілактики злочинності неповнолітніх, дитячої бездоглядності й безпритульності: проводити спільні зі спеціалістами профільних служб інформаційні заходи щодо недопущення усіх форм домашнього насильства та інших проявів жорстокого поводження з дитиною; експлуатації, включаючи сексуальне насильство; втягнення у злочинну діяльність; залучення до вживання алкоголю, наркотичних засобів і психотропних речовин; залучення до екстремістських релігійних психокультурних угруповань та течій; примушування до проституції, жебрацтва, бродяжництва, втягнення до азартних ігор тощо;

6.5. Забезпечувати на веб-сайті відкритий доступ до такої інформації та документів: правила поведінки учасників освітнього процесу; план заходів, спрямованих на запобігання та протидію булінгу (цькуванню); порядок подання та розгляду (з дотриманням конфіденційності) заяв про випадки булінгу (цькування); порядок реагування на доведені випадки булінгу (цькування) та відповідальність осіб, причетних до булінгу (цькування).

7. Вихователям, спеціалістам:

7.1. Забезпечувати здобувачам освіти захист під час освітнього процесу від будь-яких форм насильства та експлуатації, у тому числі булінгу (цькування), дискримінації за будь-якою ознакою, від пропаганди та агітації, що завдають шкоди здоров'ю.

7.2. Повідомляти керівництво про факти булінгу (цькування) стосовно здобувачів освіти, педагогічних працівників, інших осіб, які залучаються до освітнього процесу, свідком яких вони були особисто або про які отримали достовірну інформацію від інших осіб.

7.3. Сприяти керівництву у проведенні розслідування щодо випадків булінгу (цькування).

7.4. Виконувати рішення та рекомендації комісії з розгляду випадків булінгу (цькування).

7.5. Проводити заходи, спрямовані на виховання у дітей та інших учасників освітнього процесу поваги до гідності, прав, свобод та законних інтересів людини, законів та етичних норм, відповідальної поведінки, толерантності у суспільстві;

7.6. Проводити роз'яснювальну роботу серед батьківської громадськості щодо вимог чинного законодавства в частині збереження фізичного, духовного, психічного здоров'я та захисту прав дітей, недопущення жорстокого поводження з ними;

7.7. При виявленні фактів жорстокого поводження з дітьми або загрози їх вчинення невідкладно вживати необхідних заходів щодо вчасного упередження негативних наслідків;

8. Розробити, затвердити та оприлюднити план заходів, спрямованих на запобігання та протидію булінгу (цькуванню) в ЦРД «Хортицький» ЗМР (додаток 3).

9. Контроль за виконанням наказу покласти на вихователя-методиста Світлану ДОНОВСЬКУ..

Директор

Наталія ГУДКО

Додаток 1
до наказу ЦРД
від 28.08.2025р. № 87р

**Положення
про комісію з розгляду випадків булінгу (цькування) закладу дошкільної освіти
(центру розвитку дитини) «Хортицький» Запорізької міської ради**

I. Загальні положення

1.1. Примірне положення про комісію з розгляду випадків булінгу (цькування) закладу дошкільної освіти (далі - комісія) визначає її функції у державно-громадській системі управління закладу дошкільної освіти (центру розвитку дитини) «Хортицький» Запорізької міської ради (далі – ЦРД «Хортицький» ЗМР).

1.2. Комісія є органом, створеним на основі єдності інтересів дітей, батьків, педагогів щодо реалізації прав та обов'язків під час організації їх життєдіяльності у закладі.

1.3. Булінг (цькування), тобто діяння учасників освітнього процесу, які полягають у психологічному, фізичному, економічному, сексуальному насильстві, у тому числі із застосуванням засобів електронних комунікацій, що вчиняються стосовно малолітньої чи неповнолітньої особи або такою особою стосовно інших учасників освітнього процесу, внаслідок чого могла бути чи була заподіяна шкода психічному або фізичному здоров'ю потерпілого

1.4. Комісія з розгляду випадків булінгу (цькування) створюється наказом керівника ЦРД «Хортицький» ЗМР, в якому здобувають освіту діти, а педагоги та батьки є учасниками освітнього процесу та підпорядковуються керівнику закладу.

1.5. У своїй діяльності комісія керується Конституцією України, Законами України «Про освіту», «Про дошкільну освіту» (із змінами), Конвенцією ООН «Про права дитини», Законом України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо протидії булінгу (цькуванню)» та цим положенням, іншими нормативно-правовими актами в галузі освіти та міжнародним законодавством з прав дитини.

II. Мета, завдання, основні принципи діяльності комісії

2.1. Керівник ЦРД «Хортицький» ЗМР має забезпечувати створення у закладі освіти безпечного освітнього середовища, вільного від насильства та булінгу (цькування), у тому числі:

- розглядати заяви про випадки булінгу (цькування) здобувачів освіти, їхніх батьків, законних представників, інших осіб та видавати рішення про проведення розслідування;
  - забезпечувати виконання заходів для надання соціальних та психолого-педагогічних послуг здобувачам освіти, які вчинили булінг, стали його свідками або постраждали від булінгу (цькування);
  - надавати соціальні та психолого-педагогічні послуги особам, які постраждали від булінгу (цькування), стали його свідками або вчинили булінг (цькування),
  - повідомляти уповноваженим підрозділам органів Національної поліції України та службі у справах дітей про випадки булінгу (цькування) в закладі освіти.
- забезпечувати на своїх веб-сайтах відкритий доступ до правил поведінки здобувача освіти в закладі освіти, плану заходів, спрямованих на запобігання та протидію булінгу, порядку подання та розгляду заяв (з дотриманням конфіденційності) про випадки булінгу від здобувачів освіти, їх батьків.

2.2. Педагогічні працівники мають право на захист під час освітнього процесу від будь-яких форм насильства та експлуатації, у тому числі булінгу (цькування), дискримінації за будь-якою ознакою, від пропаганди та агітації, що завдають шкоди здоров'ю;

· зобов'язані повідомляти керівництво ЦРД «Хортицький» ЗМР про факти булінгу (цькування) стосовно здобувачів освіти, педагогічних працівників інших осіб, які

залучаються до освітнього процесу, свідком якого вони були особисто або інформацію про які отримали від інших осіб, вживати невідкладних заходів для припинення булінгу (цькування).

2.3. Комісія:

- розглядає заяви про випадки булінгу (цькування) здобувачів освіти, їхніх батьків, законних представників, інших осіб та видає рішення про проведення розслідування; скликає
- скликає засідання комісії з розгляду випадків булінгу (цькування) для прийняття рішення за результатами проведеного розслідування та вживає відповідних заходів реагування;
- забезпечує виконання заходів для надання соціальних та психолого-педагогічних послуг здобувачам освіти, які вчинили булінг, стали його свідками або постраждали від булінгу (цькування);
- повідомляє уповноваженим підрозділам органів Національної поліції України та службі у справах дітей про випадки булінгу (цькування) в закладі освіти.
- аналізувати заходи для надання соціальних та психолого-педагогічних послуг здобувачам освіти, які постраждали від булінгу (цькування), стали його свідками або вчинили булінг (цькування)

2.4. Учасники освітнього процесу, які постраждали від булінгу

- подають керівнику заяву про випадки булінгу (цькування) стосовно дитини або будь-якого іншого учасника освітнього процесу;
- вимагати повного та неупередженого розслідування випадків булінгу (цькування) стосовно дитини або будь-якого іншого учасника освітнього процесу;
- сприяти керівництву закладу освіти у проведенні розслідування щодо випадків булінгу (цькування);
- виконувати рішення та рекомендації комісії з розгляду випадків булінгу (цькування) в закладі освіти

III. Принципи діяльності комісії:

3.1. Визначальними принципами діяльності є :

- повага до особистості та опора на позитивні якості;
  - всебічне вивчення особистості, організація ефективної допомоги і психолого-педагогічної підтримки;
  - командний підхід - усі члени комісії беруть участь у оцінці ситуації та приймають колективне рішення щодо, застосування адаптацій, модифікацій та додаткових засобів підтримки;
  - активна співпраця з батьками;
  - конфіденційність та дотримання етичних принципів учасниками комісії.
-

Додаток 2
до наказу ЦРД
від 28.08.2025р. № 87р

ПОРЯДОК подання та розгляду (з дотриманням конфіденційності) заяв про випадки булінгу (цькування)

Загальні питання

1. Цей Порядок розроблено відповідно до Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо протидії булінгу (цькуванню)».
2. Цей Порядок визначає процедуру подання та розгляду заяв про випадки булінгу (цькуванню).
3. Заявниками можуть бути здобувачі освіти, їх батьки/законні представники, працівники та педагогічні працівники закладу та інші особи.
4. Заявник забезпечує достовірність та повноту наданої інформації.
5. У цьому Порядку терміни вживаються у таких значеннях:

Булінг (цькування) – діяння (дії або бездіяльність) учасників освітнього процесу, які полягають у психологічному, фізичному, економічному, сексуальному насильстві, у тому числі із застосуванням засобів електронних комунікацій, що вчиняються стосовно малолітньої чи неповнолітньої особи та (або) такою особою стосовно інших учасників освітнього процесу, внаслідок чого могла бути чи була заподіяна шкода психічному або фізичному здоров'ю потерпілого.

Типовими ознаками булінгу (цькування) є:

- систематичність (повторюваність) діяння;
- наявність сторін – кривдник (булер), потерпілий (жертва булінгу), спостерігачі (за наявності);
- дії або бездіяльність кривдника, наслідком яких є заподіяння психічної та/або фізичної шкоди, приниження, страх, тривога, підпорядкування потерпілого інтересам кривдника, та/або спричинення соціальної ізоляції потерпілого.

Подання заяви про булінг у закладі дошкільної освіти

Заяву можуть подати:

- батьки або законні представники дитини, яка зазнала булінгу;
- працівники закладу (вихователі, помічники вихователя тощо), якщо вони стали свідками інциденту або помітили ознаки цькування;
- інші особи, які володіють інформацією про булінг.

Заява подається у письмовій формі на ім'я завідувача дитячого садка. У заяві необхідно детально описати обставини, вказати учасників і свідків інциденту.

Порядок розгляду заяви

Реєстрація заяви:

Після подання, заява реєструється в журналі вхідної документації закладу.

Створення комісії

Директор ЦРД «Хортицький» ЗМР утворює спеціальну комісію для розслідування випадку булінгу. До складу комісії можуть входити вихователі, психологи, медичні працівники, а також батьки постраждалого та кривдника.

Розгляд справи:

Протягом трьох робочих днів комісія проводить розслідування, опитуючи учасників та свідків, включно з вихователями. Розгляд справи відбувається конфіденційно.

Порядок реагування на доведені випадки булінгу

Психологічна робота. Якщо булінг підтверджується, практичний психолог закладу проводить роботу з постраждалою дитиною та агресором для відновлення психологічного здоров'я і зменшення напруги.

Робота з батьками. З батьками обох сторін проводяться бесіди щодо ситуації, де обговорюються кроки для попередження подальших випадків. Важливою частиною є залучення батьків до вирішення конфлікту.

Виховна робота. З дітьми можуть проводитися додаткові виховні заходи, спрямовані на розвиток толерантності, емпатії та поваги до інших.

Дисциплінарні заходи. У разі серйозних порушень або повторюваних випадків булінгу можуть бути застосовані дисциплінарні заходи, включно з тимчасовим переведенням дитини в іншу групу або інші адміністративні рішення щодо агресора.

Відповідальність осіб, причетних до булінгу

Батьки дітей, які здійснюють булінг, несуть відповідальність за своїх дітей, оскільки вік вихованців закладу не дозволяє притягати їх до адміністративної відповідальності. Вони можуть нести юридичну відповідальність, якщо булінг спричинив серйозні наслідки для здоров'я дитини.

Працівники ЦРД «Хортицький» ЗМР можуть бути притягнуті до дисциплінарної відповідальності, якщо не реагували на випадки булінгу або їх ігнорували.

Конфіденційність

Всі дії з подання та розгляду заяви повинні відбуватися з дотриманням конфіденційності. Імена дітей, обставини інциденту та особисті дані не розголошуються третім особам без дозволу батьків або законних представників.

Додаток 3
до наказу ЦРД
від 28.08.2024р. № 87р

ПЛАН
заходів спрямованих на запобігання та протидію булінгу (цькуванню)
у ЦРД «Хортицький» ЗМР

№ з/п	Зміст заходу	Термін	Відповідальні
1.	Оновлення нормативно-правових документів, практик протидії булінгу (цькуванню)	вересень	вихователь-методист, практичний психолог, соціальний педагог
2.	Здійснювати інформаційно-просвітницьку діяльність серед учасників освітнього процесу щодо булінгу (цькування) та нетерпимого ставлення до насильницької моделі поведінки в міжособистісних стосунках	постійно	вихователь-методист, практичний психолог, соціальний педагог
3.	Профілактична діяльність, спрямована на запобігання вчинення дитиною та стосовно дитини булінгу (цькуванню)	постійно	вихователь-методист, психологічна служба
4.	Розмістити на офіційному веб-сайті, інформаційному стенді ЗДО номери телефону гарячої лінії протидії булінгу, інші нормативні матеріали, оновлення інформації	вересень	Вихователь-методист, психологічна служба
5.	Створення безпечного дружнього до дитини освітнього середовища. Консультація «Профілактика булінгу в освітньому середовищі»	Протягом року	Весь колектив
6.	Тематичні тижні: - «Планета толерантності» - «Кожна дитина має право» - «Тиждень мрій та добрих справ»	листопад грудень травень	вихователі
7.	Проведення «ранкових зустрічей-онлайн» з метою формування навичок дружніх стосунків	щодня	вихователі
8.	Створення морально-, психологічно комфортного та безпечного середовища в закладі. Виховання толерантності та взаємоповаги серед учасників освітнього процесу (педагоги – батьки – діти) формування позитивного мікроклімату та толерантної міжособистісної взаємодії в ході годин спілкування, тренінгових занять	постійно	педагоги психологічна служба
9.	Оновлення бази інструментарію для діагностування рівня напруги, тривожності в дитячих колективах	вересень-жовтень	практичний психолог
10.	Тренінг з ненасильницької комунікації	за потребою, впродовж року	вихователь-методист

11.	Консультативна робота з учасниками освітнього процесу: 1.3 педагогами та колективом: - «Як розпізнати прояви булінгу серед дошкільників» - Акція «Обійми мене...» - Проведення діагностичного стану професійного вигорання педагогів 2. З батьками: - «Вчимося спілкуватись з дитиною» - «Як вирішувати дитячі конфлікти» 3. Консультативна допомога батькам з питань соціально-правового захисту дошкільників: Батьківська рубрика «Скринька довіри» (анонімний зворотній зв'язок, запитання-відповідь)	за запитом жовтень 2025 грудень 2025 травень 2025 січень 2026 лютий 2026 протягом року	вихователь-методист, психологічна служба
12.	Профілактично-просвітницька, корекційно-розвивальна робота з учасниками освітнього процесу	впродовж року	психологічна служба
13.	Круглий стіл для педагогів «Комплімент кожному»	січень 2026	вихователь-методист, психологічна служба
14.	Педагогічна година для батьків: «Як навчити дитину співчуття» (обговорення інклюзивних цінностей та толерантних відношень)	квітень 2026	вихователь-методист, психологічна служба
15.	Заняття та бесіди, що формують у дітей уявлення про толерантність по відношенню до різних людей, справедливість, порядність	впродовж року	вихователі
16.	Бесіда з дітьми «Дружба і доброта», «Ми різні – ми рівні» Імітаційна гра: «Добрі слова»	грудень 2025	вихователі
17.	Організація виставки малюнків «Я маю право»	грудень 2025	вихователь-методист, вихователі
18.	Розгляд казкових ситуацій про дружбу, взаємопідтримку, прощення	впродовж року	вихователі
19.	Перегляд та обговорення мультфільму «Каструлька»	лютий 2026	вихователь-методист, вихователі
20.	Проведення моніторингу ефективності виконання Плану заходів, спрямованих на запобігання та протидію булінгу (цькуванню) у ЦРД «Хортицький» ЗМР, виявлення проблем у сфері запобігання та протидію булінгу (цькуванню), вжиття заходів для їх вирішення	За потреби або травень 2024	вихователь-методист, психологічна служба

АРКУШ
ознайомлення з наказом «Про заходи, спрямовані на запобігання
булінгу (цькування) у 2025/2026 н.р.»

№ п/п	Дата	Підпис	Прізвище, ініціали
1.	28.08.2025		Афанасьєва Ю.В.
2.	28.08.2025		Аркаєва М.А.
3.	28.08.2025		Ващенко О.М.
4.	28.08.2025		Власова Н.Г.
5.	28.08.2025		Друзенко В.І.
6.	28.08.2025		Доновська С.В.
7.	28.08.2025		Захаревич О.А.
8.	28.08.2025		Зав'ялова Ю.Є.
9.	28.08.2025		Зозуля І.В.
10.	28.08.2025		Іванова Т.В.
11.	28.08.2025		Іванова Я.О.
12.	28.08.2025		Карпенко О.Г.
13.	28.08.2025		Коноваленко А. О.
14.	28.08.2025		Корхова Т.О.
15.	28.08.2025		Клименко І.О.
16.	28.08.2025		Матвійченко Н.В.
17.	28.08.2025		Магльована Т.М.
18.	28.08.2025		Никонова Т.В.
19.	28.08.2025		Педаш Л.А.
20.	28.08.2025		Рашнік К.С.
21.	28.08.2025		Роменська Л.М.
22.	28.08.2025		Слюніна Р.М.
23.	28.08.2025		Смірнова Г.М.
24.	28.08.2025		Цибарева О.Л.
25.	28.08.2025		Хлебнікова О.В.
26.	28.08.2025		Чернишева О.В.
27.	28.08.2025		Шеремет Н.С.
